

“Ha faltat **contacte** amb la gent”

Joana Barceló
(Ciutadella, 1959).
Geògrafa i política, és la
presidenta del Consell
Insular de Menorca,
l'únic reducte
institucional
progressista
a les Illes Balears.
Militant del Moviment
Socialista de Menorca
als anys setanta
i fundadora del PSM
menorquí, es passà
l'any 1986 al PSOE.
Diputada des de 1991,
des de 1999
és al capdavant
d'aquest Consell.

L'any 1991 vostè apareix en l'escena política institucional —Sí. Abans ja havia tengut militància, però mai amb càrrecs institucionals. Però sí, el 1991 m'incorpor com a independent a les llistes del PSOE de Menorca.

—I també hi milita, poc després.

—Sí, a final d'aquell any, més o menys.

—Bona entrada, perquè el 1991, tot i guanyar l'esquerra el Consell, una moció de censura del PP amb un trànsfuga, Jaume Peralta, els condemna a l'oposició.

—Sí, sí, bona entrada, sens dubte. No sols això; també aquella legislatura va ser moguda dins del PSOE, amb la dimissió del portaveu, Francesc Obrador, que també havia estat el candidat...

—Sí, i a més va ser aquell any quan el PSIB-PSOE perd bona part del poder institucional que tenia: Palma, Menorca...

—Sí, la situació era complicadíssima. Era allò que o t'hi fiques de cap, com ho vaig fer, o millor te'n vas. Va ser una etapa dura. Vaig haver de fer un aprenentatge contra rellotge.

—El 1995 repeteix candidatura. A Menorca el PP guanya per majoria absoluta, i a Balears també.

—Sí. Va ser important aquell moment, perquè va ser quan a Menorca ens reorientam i ens decidim a anar a per totes, per aconseguir el govern del Consell.

—L'aconsegueixen al cap de quatre anys, el 1999, amb un pacte amb el PSM, i d'aquesta manera vostè es converteix en presidenta del Consell.

—Així és.

—Com ara.

—Sí.

—Amb prou diferències, emperò, entre les dues legislatures.

—I tant. Políticament serà aquesta una legislatura molt diferent a l'anterior. Això és claríssim. En la passada hem participat de forma molt activa des del Consell en tot el que feia el Govern. El Govern va tenir una política inequívoca, nítida, clara en favor dels consells insulars. Ara... ara s'obre una nova etapa. Des del Consell ens haurem de centrar territorialment a Menorca i apostar a fons per millorar els serveis per als ciutadans, i articular, en relació amb el Govern, les transferències que tenim. I, també, intentar tenir-ne alguna de nova, però ja sabem que això últim serà molt difícil.

—Veig que pretén marcar territori davant del Govern del PP, per dir-ho d'alguna manera...

—Si no partim d'un respecte molt clar cap a la pluralitat de cada illa, aquesta comunitat no funcionarà. Per tant, m'agradaria que el Govern del PP pogués entendre, i crec que no tindrà més remei que entendre-ho, que som pobles diferents, i hem de tenir aquests marges per prendre decisions. Sense interferències. Naturalment, el Govern ha de tirar endavant, com a executiu que és, les iniciatives a Menorca que ha dit que farà, encara que el Consell no hi estigui d'acord —com el Port de Ciutadella o la dessaladora—, però per això té les competències i la majoria absoluta. És legítim que ho faci. Però partint del respecte. Ens agradaria que el Govern tengués molt clar que la representativitat de Menorca s'expressa a través del Consell. No a través de consellers delegats menorquins ni a través de partits. Les

JOAN CELIA

"S'ha fot política en un nivell diferent al del ciutadà. Això ha portat desacords, manca de connexió, estratègies equivocades..."

institucions tenen un paper i se'ls ha de respectar.

—Es refereix al conseller de Treball, Guillermo de Olives, que és menorquí.

—És el mateix model d'Aznar amb Matas. Posa un conseller pensant en Menorca, igual com Aznar va fer ministre Matas pensant en Balears. El senyor De Olives és el conseller de Treball. Enhorabona. Li desitj el millor. Però alerta: la representativitat política de Menorca és el Consell. Esperem que no hi hagi la temptació de creure el contrari.

—Parlant de temptacions. No creu possible la temptació que vostès, el PSOE i PSM, que són una illa política progressista en un arxipèlag generalitzadament conservador, es tanquin cada cop més a Menorca i *passin* molt del Parlament?

—En absolut. És més, jo he estat l'exemple contrari, sempre. De fet, qualque vegada he hagut de sentir com es deia "i a aquesta, què punyetes li ha d'importar la dessaladora de cala Ratjada" (Mallorca). Doncs sí; com que som diputada de Balears em preocupa el que passa a qualsevol indret de les

Illes. Tenc molt clar que Balears és tot. Ara bé, s'ha de tenir clar també que Menorca, com cada illa, és diferent altra. Sense respecte a Menorca no hi ha Balears.

—Igualment li preocupa el futur de tot el PSIB-PSOE o, per allò dels delicats i peculiars equilibris entre els "psoes" de cada illa, no hi intervé?

—Les relacions orgàniques són, com a mínim, tan complicades com les relacions territorials. El que cal en el partit és que ens hi impliquem tots, tots, en el seu futur.

—Han perdut el poder a Balears. El Pacte de Progrés ha fracassat. Què ha passat, al seu parer?

—S'ha parlat poc, ha faltat contacte amb la gent, amb el ciutadà. La política ha funcionat en un nivell diferent al del ciutadà. Crec que això ha portat desacords, manca de connexió, estratègies equivocades... En general, un deslligament entre la política feta i la percepció que ha tengut el ciutadà sobre el que es feia. I els enfrontaments... els enfrontaments se sap com comencen, però mai no se sap com acabaran. No

es pot funcionar amb continus enfrontaments.

—Es refereix a l'ecotaxa?

—No és sols això. De l'ecotaxa tot-hom n'ha fet excusa per justificar altres desacords. A Menorca jo he defensat l'ecotaxa públicament, i el sector turístic m'ha dit que no hi estava d'acord. En això no estam d'acord i no passa res. Hi ha molt camp per recórrer junts. I no ens hem enfrontat.

—Els empresaris hotelers són pocs: 1.371. Qui no ha votat progrés, en general a Balears, són els treballadors, els ciutadans.

—Així és; per això li deia abans allò de la manca de connexió amb els ciutadans. Això és el que ha fallat. El ciutadà viu al dia, segons la preocupació primera: el treball i, en condicions, pagar la hipoteca... Deixar que es generi incertesa ha acabat generant una situació letal.

—L'anàlisi oficial dels resultats que fa el seu partit és que s'ha perdut per culpa d'Eivissa i Formentera; a Mallorca tot continua com abans i a Menorca ha anat bé. Hi està d'acord?

“De l'ecotaxa tothom n'ha fet excusa per justificar altres desacords”

—[Silenci de 8 segons.] Jo crec que nosaltres, havent tengut quatre anys el govern, havíem d'haver fet un esforç per créixer. Això era el repte. Ens ha mancat la comunicació amb la gent, amb el ciutadà.

—I ara, quin és el futur del seu partit?

—Fer aquestes reflexions. I ser conscients que la política cal reinventar-la cada dia. Vull dir que els plantejaments apriorístics s'han de veure contrastats amb la realitat, amb el que vol el ciutadà, amb els seus problemes i necessitats reals.

—Això és un simple desig o una possibilitat factible? perquè, després de quatre anys de poder i amb aquests resultats, no sembla gaire fàcil aconseguir-ho.

—Sí que és difícil, no ho neg. El nivell de confiança popular no ha estat suficient després de governar i això, és clar, ens complica, ara... però tenim capacitat de partit i tenim capital personal per fer-ho. Jo crec que en Xisco (Francesc Antich) és un bon capital i pot liderar aquest projecte i demostrar que l'esquerra pot resoldre els problemes reals dels ciutadans.

—Creu que serà Antich el candidat del PSIB-PSOE el 2007?

—Sí, crec que sí.

—Ha pensat mai en la injustícia que és que, posem per cas, una menorquina, pel fet de ser-ho, no pugui aspirar a presidir el Govern balear perquè difícilment tendria vots mallorquins?

—[Somriu.] És la lògica de la quantitat demogràfica. Mallorca és el referent poblacional més gran. Per això és lògic que el reconeixement del ciutadà mallorquí envers un candidat sigui més fàcil si és mallorquí.

—Per això la seva carrera va directa de Menorca a Madrid?

—[Riu.] Noooo... No. Jo acabaré el mandat com a presidenta del Consell.

—Parla molt sovint, vostè, amb el senyor Zapatero?

—[Somriu.] Aquestes relacions són cosa del secretari general del PSIB-PSOE.

—Pel que apareix publicat, sembla que dins del PSIB-PSOE hi ha una mena de contradicció entre els qui volen mantenir el segell, diguem-ne, més nacionalista, i els que volen el contrari.

—Bé, aquestes coses... Abans de totes aquestes consideracions s'ha de tenir clar que el problema fonamental és de confiança i projecte. Confiança que deposita el ciutadà i claredat amb el que s'ha de fer, amb el projecte. Qualcú es creu que de veres els ciutadans de Balears estan pendents d'un hipotètic debat sobre si el PSOE és més o menys nacionalista? El ciutadà et vota perquè es refia de tu i de la teva feina. Que s'ha de ser un partit arrelat? No hi ha dubte. Però per servir i donar confiança als ciutadans. Vol dir això ser o no nacionalista? M'és igual. És un pur debat de definicions aliè als ciutadans.

—Un altre debat després de la derrota és el d'insistir amb aliances, fins i tot pre-electorals, com reclamava Miquel Roselló (EU), entre els partits del Pacte de Progrés sense UM, o si, pel contrari, s'han d'enfortir les sigles respectives potser fins ara massa diluïdes.

—Pens que en aquests moments el PSOE transmet més confiança que no un pacte general. Aquests pactes està clar que no han funcionat, i tampoc no

“Crec que en Xisco (Francesc Antich) és un bon capital i pot liderar el projecte.”

funcionaren, per exemple, en les generals del 2000 amb les aliances pels senadors... Claredat de sigles. Les del PSOE. Sí, crec que és el millor.

—La seva veu, en el si del PSOE balear, sempre s'ha dit que té molt de pes. Ara, essent l'única referència personal de poder polític institucional, se sent vostè més poderosa dins del partit?

—Està clar que la referència de poder institucional del PSOE és baixíssima. Molt, moltíssim. Ara, [somriu] sobre el pes de les meves paraules, doncs... no ho sé, el que sí que puc assegurar és que jo [riu] rallaré en el partit ben igual que ho he fet sempre. Mai he callat.

—Ningú no veu clar el futur de l'esquerra balear, si més no amb vista a les eleccions del 2007. I vostè, com el veu?

—Només hi ha futur apostant per la connexió directa amb els ciutadans. Hi haurà enclotxes que obrirà el govern del PP, com ara educació o sanitat, entre d'altres, que li podrien fer perdre la confiança dels ciutadans, i cal que l'esquerra ho aprofiti.

Miquel Payeras